

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Gottlieb Christophori Harles Anthologia Graeca Poetica

Harless, Adolf Gottlieb Christoph

Baruthi, MDCCXCII.

VD18 13527622

Pindari Olymp. Ode I.

urn:nbn:de:gbv:45:1-18225

ΠΙΔΑΡΟΥ *)

ΟΛΥΜΠΙΑ **)

ΕΙΔΟΣ α

ΙΕΡΩΝΙ ΣΥΡΑΚΟΥΣΙΩ,

ΚΕΛΗΤΙ ***)

εργοφῇ α κώλων ιζ.

HIERONI SYRACVSANO EQVO

CELETE VICTORI Ode I.

*) De *Pindaro*, Thebis nato anno I. Olympiados LXV. ante Christum 519. v. *Fabric. Bibl. Graec. vol. II. pag. 57. sqq. cl. Schneider in Versuch über Pindars Leben und Schriften. Argentor. 1774. 8. Quintilianus Instit. Orat. X. cap. I. mirifice eum laudat et commendat: no- uem, inquit, Lyricorum longe Pindarus princeps, spi- ritu, magnificentia, sententiis, figuris: beatissimus rerum verborumque copia et velut quodam eloquentiae flumine, propter quae Horatius nemini credit eum imitabilem. Ad- de superbum Horatii iudicium de eo libr. III. od. 2. Plura vide in Schmidii Prolegomenis et Biographia clas- sica, tom. I. ex interpretatione Sam. Mursinae, Halae Saxon. 1767. p. 79. sqq. Nos vero sequuti sumus exem- plar editionem cel. Heynii, Gottingae 1773. min. 4. col- latis illius Additamentis ad lectionis varietatem, ibid. 1791. In superiore editione contuleramus quoque *Pin- dari Olympia, Nemea, Pythia, Isthmia una cum Latina omnium versione carmine lyrico per Nicolaum Sudorium. Oxonii e theatro Scheldoniano 1697. in form. max. praeterea Stephani. Pindari Olympia etc. 1560. 12. Cra- tan. Tigur. 1526. 8. Commelinam 1588. 8. Eras. Schmi- dii editiones 1616. 4. Tum Io. Cornelii de Paw notas in Pindari Olympia etc. Traiecti ad Rhen. 1747. in 8. in quibus auctor more suo multa corrigere ausus est. In hac ed. comparauimus quoque Pindari carmina selecta, edita a Frid. Gedike, Berolini 1786. 8. cuius notas do- ctas consulet magister. Quem laudauit Pindarus Hiero-**

nem, hic fuit Syracusius Rex seu Tyrannus, de quo consulas *Aelian.* libr. IV. c. 15. VIII. cap. I. Laudat Hieronem, quod in Olympiis vicerit. Exordium a comparatis ducit, inde personam laudat a iustitia, loco, musica, equo Pherenico, quo vicerat; de Pelope et Tantalio vera narrare vult taxatis fabulis, de diis enim honeste sentiendum admonet. Comprecatione concludit, ut Deus Hieronem in dignitate, et poetam in studio carminis Lyrici conferuet: ut verbis *Benedicti Aretii in Commentariis absolutissimis in Pindari Olympia etc.* (1587.) p. 20. utamur. De hac oda, quam typis exscribi fecimus, et de Pindaro conf. *Batteux* et *Ramler* in *Einleitung in die schönen Wissenschaften* vol. III. pag. 35. sq.

**) Ex Schmidii Prolegomenis paucula excerpere liceat in gratiam eorum, qui raram illius editionem ad manus non habent. Quatuor praecipui et maxime sollemnes Graeciae ludi fuerunt, Olympii, Pythii, Nemei et Isthmii. (v. ad *Fabr. B. Gr. II.* pag. 61. sqq. notata.) Olympii in honorem Iouis; Pythii vero, Apollinis; Nemei, initio Archemori, postea Iouis; Isthmii, Palaemonis initio, postea Neptuni, fuerunt celebrati. Priores duo tetraëterici, seu quarto quoque anno elapso: posteriores duo trieterici, seu tertio quoque anno praeterito fuerunt celebrati. Olympici victores, olea, vel ut alii volunt, oleastro: Pythici, lauro: Nemei, apio: Isthmici, pinu coronabantur. Olympiorum originem explicat *Pausan.* libr. V. cap. 7. 8. 9 pag. 391. sqq. edit. Kuhnii. Ab Hercule Idaeo in honorem Iouis Olympii, unde locum Olympiam nominarat, primum fuerunt instituti. Pelops, victo Oenomao, rege Pisae, et ducta Hippodamia eius filia, omnium, qui ante se fuissent, maxime memorabiles ludos Ioui Olympio fecit. Iphitus ludos in Olympia per quadringentos prope annos intermissos renouavit, monente Apolline, ordinavit, nundinas indixit, et Graecia seditionibus ac pestilentia prope deleta, ludorum causa inducias instituit. Conueniebat autem ad celebritatem Olympicam omnis Graecia una et exterarum nationes ex Aegypto, Lybia, Sicilia etc. quae tamen ad deliberationes de rebus Graeciae non admittebantur; sed tantum ad certamina: et quidem quarto quoque anno exacto, in plenilunio eius mensis, cuius novi-

Iunium proxime ad Solstitium aestiuum adcedebat, quem *ἐκατόμβαιῶνα* Athenienses nominarunt, ad Olympiam, oppidum Elidis, ad Alpheum fluuium, non procul a Pila. (conf. *Dodwell* de veteribus Graecorum Romanorumque Cyclis diss. III.) Habebantur ibi comitia et deliberationes de rebus ad totius Graeciae commodum spectantibus, itidem de anni forma et intercalationis ratione agebatur et ad vulgus referebatur. Simul spectacula exhibebantur, certamina instituebantur varii generis et victoribus (*Ὀλυμπιονίκαις*) tribuebantur praemia, n. coronae ex Oleastro, quod Hercules Idaeus, auctor horum certaminum, oleastrum ex Hyperboreis in Graeciam intulisse fertur. Atque ad posticum templi Olympici versus dextram, *κόρινον* siue Oleastrum fuisse, quem *ἐλάειον* καλίσεφρονον adpellarunt, ex quo Hercules primus coronatus est, et reliquis etiam victoribus coronas decerpere sollemne fuit, eumque religiose custoditum fuisse *Plin.* XVI. cap. 44. testatur. Victores autem, quamquam praeter coronam ex oleastro nihil secum reportarunt domum, summa tamen apud suos, quin in tota Graecia floruerent dignitate et honoribus, et alia habuerunt commoda. Eorum nomina in Olympico Gymnasio conscripta fuerunt. Victorum proclamatio fiebat per praeconem: atque ciuitates non solum de ciuibus victoribus gloriati sunt, sed multos quoque corruerunt multa pecunia, ut victores, patria sua quasi abnegata, alius cuiusdam ciuitatis se ciues profiterentur: at hi non semper impune abierunt. Iudices, *ἀγροθέται*, videbant caute, ne dolo maliciaque aliorum decepti, praemia iniuste distribuerent, et aequi sedebant prouidebantque, ne vlla fraus iniuriaue auctoritatem et dignitatem horum ludorum imminueret.

***) Hiero Dinomenis f. equo celete, (*κέλητι*, i. e. ut Schmidius ait, *Sellario*, quem Suetonius in Caesare vocat Desultorium: alii Dossuarium, qui curui nulli iungitur, *Ein ungesattelt Reitpferd*, a *κέλλειν*, quod est *τρέχειν*,) victor Ol. LXXIII. a vetere Grammatico et Schmidio traditur: perperam vero inquit cel. *Heyne*, quantum quidem ex multis rationibus intelligi potest. Syracusanus certe adscribi non potuit ante Ol. LXXIII. i. qua Gelon frater Syracusas occupauit, Gelae domina-

- 1 ΑΡΙΣΤΟΝ μὲν ὕδωρ' ὃ δὲ
 Χρυσὸς, αἰθόμενον πῦρ
 Ἄτε διαπρέπει νυ-
 κτὶ, μεγάνορος ἔξοχα πλέτου·
 5 Ἐι δ' αἶθλα γαγύεν
 Ἐλδεα, φίλον ἦτορ,
 Μηκέθ' αἰλίσ σκόπει
 Ἄλλο θαλπνότερον
 Ἐν ἀμέρα φαινὸν ἄστρον,
 10 Ἐρήμας δι' αἰθέρος·
 Μήδ' Ὀλυμπίας ἀγῶνα
 Φέρτερον ἀνδάσομεν·
 Ὅθεν ὃ πολύφατος

Ἕμνος

fione Hieroni relicta. Videtur adeo Ol. LXXV. victo-
 ria haec Olympiaca reportata esse. cf. Schol. ad vers. 35.

v. 1. Aqua est optima, h. e. inter quatuor elementa
 primum locum occupat, quod reliqua ex aqua oriuntur.
 Ex physica veterum explicandus est locus. Reliquis er-
 go ludis praestat quoque pari modo Olympicus.

v. 2. χρυσός. Construe: ὃ δὲ χρυσὸς διαπρέπει μέγαν,
 ἔξοχα πλέτε, ἄτε πῦρ αἰθόμενον διαπρέπει νυκτὶ. vti Scho-
 liaſtes iam docuit. Μεγάνορος autem varie explicant Scho-
 liaſtae; al. τῷ μεγάλως δυναμένη al. rectius ab effectu, quo-
 niam diuitiae reddunt homines magnanimos, superbos,
 arrogantes, quod auget fortunam hominum, et facit, vt
 altiores ſumant ſpiritus, ποιῶντος μείζονα φρονεῖν, τῶν κα-
 θεμόντων. *Damm* in Versuch einer profaiſchen Ueberſe-
 tzung der griechiſchen Lieder des Pindar. (Berol. 1770.
 8.) reddidit, Mann - erhebenden.

v. 10. ἐρήμας, ionice et attice femininum pro mascu-
 lino ἐρήμα. Aetherem vocat *desertum* n. ab omnibus stel-
 lis, quas ſol obſcurat, et quae interdium conſpici non
 poſſunt. Sens. vt ſol interdium omnia aſtra luce et ſplen-
 dore ſuperat: ita quoque Olympicum certamen reliqua.

Ἕγμνος ἀμφιβάλλεται

Σοφῶν μητίεσσι, κελαδεῖν

15

Κρόνῳ παῖδ', ἐς ἀφνεὰν ἰκομένους

Μιάκαιραν Ἰέρωνος ἐσίαν

Ἀντισροφῇ α', κάλων ιζ'.

Θεμισεῖον δὲ ἀμφέπει

Σκάπτων ἐν πολυμάλῳ

Σικελία, δρέπων μὲν

20

Κορυθαῖς ἀρετᾶν ἀπὸ πασᾶν

Ἀγλαΐζεται δὲ καὶ

Μουσικᾶς ἐν αὔτῳ,

Οἷα παίζομεν φίλαν

Ἄνδρες ἀμφὶ θαμὰ

25

Τράπεζαν. Ἀλλὰ Δωρίαν ἀ-

πὸ Φόρμιγγα πασσάλου

Κάμ-

v. 14. ἀμφιβάλλεται, h. l. exornatur. Schol. κοσμεῖται, ἢ περιγράφεται καὶ περιλαμβάνεται. ἢ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν σεφάνων. sed v. Heynii additamenta p. 1. sq.

v. 15. σοφοὶ nominantur poetae, vti apud Latinos docti. v. Schol. ad Pind. Isthm. v. 36. Orpheum habuerunt σεφώτατον teste Athenaeo lib. XIII. pag. 632. C. μητίεσσ Steph.

v. 16. ἰκόμενοι quidam MSS. codd. et praestat; tunc ἀνδράσομεν ἰκόμενοι ἐς ἀφνεὰν — ἐσίαν iungenda sunt, reliquis in medio interiectis.

v. 18. ἀμφέπει. Schol. περιέπει, διοικεῖ θεραπεύει.

v. 23. ἀγλ. Mss. ἐν αὔτῳ Schol. explicat πεπαίδευται τὴν μουσικὴν, et μισ. ἐν αὔτῳ reddit ἐν ταῖς ᾠδαῖς. Ornatur, h. e. celebratur, cantibus.

v. 26. Δωρίαν Φόρμιγγα, Doricam citharam fume, h. e. meditare carmen doricum, tale, opinor, quale Pindarus iam fecerat, aut ad quem modum citharam adaptare solebant poetae illi. v. 164.

P

- Λάμβαν', εἰ τι τοι Πίσας τε
 Καὶ Φερενίκου χάρις
 30 Νόον ὑπὸ γλυκυτά-
 ταις ἔθηκε Φροντίσιν·
 "Οτε παρ' Ἀλφεῶ σῦτο, δέμας
 Ἀκέντητον ἐν δρόμοισι παρέχων,
 Κράτει δὲ προσέμιξε δεσπότην
 Ἐπῳδὸς α. κώλων γ.
 35 Συρακόσιον, ἵπποχάρμαν
 Βασιλῆα. λάμπει
 Δέ οἱ κλέος παρ' ἐνάνορι Λυδῷ
 Πέλοπος ἀποικία· τοῦ μεγασθενῆς
 Ἐράσσατο γαιάοχος Ποσειδᾶν,
 40 Ἐπεὶ νῦν καθ' αὐτοῦ λέβητος ἔξελεν
 Κλωθῶ, ἐλέφαντι Φαίδιμον
 Ωμον

v. 29. *Φερενίκα*, quod nomen fuit equi victoris. ἢ Πίσας, (h. l. pro Olympia.) vrbs Elidis, prope Elidem et Olympiam, in Peloponneso. *χάρις* h. l. gloria.

v. 32. Ἀλφεὺς, poet. pro: Ἀλφειὸς, fluvius Elidis, oriens in Arcadia, ex confluentia plurium fontium.

v. 37. ἐνάνορι — apud generosam Lydi Pelopis coloniam: i. e. in Peloponneso, in qua Pelopis filii, ex Elide eiekti, passim fuerunt dispersi, quum antea diceretur Pelasgia. Pelopem Pindarus facit Lydium: a qua sententia alii discedunt, vide Schol. Coloniam vero in has terras non deduxit ipse Pelops, sed cum aliis huc traductus fuit.

v. 39. Ποσειδᾶν dor. rectius Ald. et MSS. vulgo Ποσειδῶν.

v. 41. Clotho inter Parcas colum fatalem gestat et adplicat, et quasi vitae principium habet. Apte igitur nominatur, quod Pelopi initium vitae post elixationem reddidit.

ὦμον κεκαδμένον.

Ἡ θαύματα πολλὰ,

καὶ πῶς τι καὶ βροτῶν φρένας,

ὑπὲρ τὸν ἀληθῆ λόγον

45

Δεδαιδαλμένοι ψεύδεσι ποικίλοις

Ἐξαπατῶντι μῦθοι.

σοφὴ β'. κώλων ιθ'.

Χάρις δ', ἅπερ ἅπαντα τέυ-

χει τὰ μέλιχα θνατοῖς,

Ἐπιφέρεισα τιμὰν,

50

καὶ ἄπισον ἐμήσατο πῖσιν

Ἐμμεναὶ τὸ πολλὰ κίς.

Ἀμέραι δ' ἐπίλοιποι

Μάρτυρες σοφώτατοι.

Ἔσι δ' ἀνδρὶ φάμεν

55

Ἔοικὸς ἀμφὶ Δαιμόνων κα-

λά· μείων γὰρ αἰτία.

P 2

Τι ἐ

v. 43. Omnes libri ante Schmidium θαῦμα τὰ πολλὰ, quod probat Heyne V. C. in edit. et ita iungendum censet: ἢ (κατὰ) τὰ πολλὰ (h. e. ἐπὶ τὸ πλεῖστον saepe) θαῦμα (h. e. τὸ θαυμασίον) καὶ μῦθοι, δεδαιδαλμένοι (varie et artificiose exornatae, ab artifice Daedalo origine significatus sumta) ψεύδεσι ποικίλοις ὑπὲρ τὸν ἀληθῆ λόγον ἔξαπατῶντι (dor. 3. plur. ind. praef. ab ἔξαπατάω) πού τι καὶ φρένας βροτῶν. sed in additamentis recipit θαύματα πολλὰ. De lectione atque interpr. huius loci v. Voss. ad versionem Blackwell über Homers Leben und Schriften p. 181. sq. adde not. Gedickii.

v. 44. φρένα Steph.

v. 52. pro ἔμμεναὶ τὸ πολλ. emendat Gedicke ἔμμεναί τι π. et probat Heyne in Add.

v. 57. μείων apud Pindarum pro ὀλίγη, et hoc pro ὀδεμία, ita in nullam incurrit reprehensionem —

- Ἵν' ἑκείνου, σὲ δ', ἀντί-
 α προτέρων, φθέγγομαι.
 60 Ὅπότε ἐκάλεσε Πα-
 τὴρ τὸν εὐνομώτατον
 Ἐς ἔρανον, Φίλαν τε Σίπυλον,
 Ἀμοιβαῖα Θεοῖσι δεῖπνα παρέχων,
 Τότε Ἀγλαοτρίαιναν ἀρπάσας,
 ἀντιστροφὴ β'. κώλων ιζ'.
 65 Δαμέντα φρένας ἱμέρω,
 Χρυσέαισί τ' ἀν' ἵπποις
 Ὑπατον εὐρυτίμῃ
 Ποτὶ δῶμα Διὸς μεταβαῖσθαι
 Ἐνθα δευτέρῳ χρόνῳ
 70 Ἦλθε καὶ Γανυμήδης
 Ζηνὶ τῷτ' ἐπὶ χρέος.
 Ὡς δ' ἄφαντος ἔπε-
 λες, εἰδὲ ματρὶ πολλὰ μαϊώ-
 μενοι φῶτες ἀγαγον·
 75 Ἐννεπε κρυφᾶ τις αὐτί-
 κα φθονερῶν γειτόνων,
 Ὑδατος ὅτι τε πν-

v. 58. ἀντία προτέρων dicam de te alia ratione, quam
 me superiores poetae, qui te mortuum finxerunt: Schol.
 ἐναντία τοῖς τῶν προτέρων δόξαις ἐγκωμιάσω· ἀντὶ τῆς ἐναν-
 τίας καὶ ἑτέρως, οἷς εἶπον οἱ πρότεροι ποιηταί, δοξάσω σε
 καὶ ἑρῶ.

v. 62. Sipylus est vrbs et mons Lydiae.

v. 64. ἀγλαοτρίαιναν, tridente inclitum, est epitheton
 Neptuni, a τρίαῖνα tridens, quod est insigne Neptuni.

v. 66. ἵπποις cum curru aureo, vid. ind. et Schmid.

v. 73. ματρὶ, (dor. pro μητέρι) matri Euryanassae.

v. 77. τὲ (pro σε) legere iubet Gedicke.

οὐ ζέουσιν ἀμφ' ἀκμάν
 Μαχαίρα τάμον κατὰ μέλη,
 Τραπέζαισί τ' ἀμφιδεύτατα κρέων 80
 Σέθεν διεδάσαντο, καὶ Φάγον.
 ἐπαυδός β'. κώλων γ'.
 Ἐμοὶ δ' ἄπορα, γαστρίμαργον
 Μακάρων τιν' εἰπεῖν.

P 3

Ἀφί-

v. 78. ζέουσιν ἀμφ' ἀκμάν.] Schol. qui habet ἐπ' expli-
 cat: ἀντὶ τῆς εἰς ὕδωρ ἀκμαίως ζέον, εἰς θερμόν. — mox τά-
 μων (pro ἔκτμον, a τέμνω) n. ministri Tantali,

v. 80. ἀμφιδεύτατα Schmid. interpretatur vel minu-
 tissimas particulas, a δεύτερος a primo remotissimus, po-
 strems, ideoque minutissimus; vel cruentata, irrigata,
 a δένω. et duplicem hanc interpretationem iam habuit qui-
 dam Schol. At *Athenaeus* libr. XIII. p. 637. C. legit
 ἀμφὶ δεύτερα, (et sic quoque dederunt libri quidam,
 tam manu, quam typis exscripti,) i. e. circa secundas men-
 sas, seu conuiuii exitum: quae explicatio editoribus
 Oxoniensibus verisimilior videtur: quia in secundis men-
 sis adponuntur magnificentissima; inter quae Tantalus
 filium habuit. *Paw* vero p. 5. hanc lectionem atque in-
 terpretationem reiicit et legendum putat: Τραπέζαισι τ'
 ἀμφὶ δεῦτα τὰ κρέων Σέθεν διεδάσαντο καὶ Φάγον, et τὰ κρέα
 σέθεν δεῦτα sunt illi membra tua lebeti immersa. *Cel.*
Heyne τραπέζαις ἀμφὶ iungere malit, vt distributas car-
 nes circa mensas innuat. δεύτερα κρέων extremae partes ac-
 cipi possunt, quum humerus tantum consumtus fuerit.
 Atque vnus ex schol. explicat: ἔφαγον δεύτερα ὄντα τῷ
 σώματι. ταῖς μετὰ τὸ σῶμα μέλη δεύτερα φαγεῖν ἔδειξαν,
 χεῖρας, πόδας καὶ τὴν κεφαλὴν.

v. 83. μακάρων, epitheton est deorum, qui beatissimi
 censebantur, frequentissimum. v. *Theocr.* XV. 104. Hinc
Hesych. μακάρες - ἄγιοι. De reliquo h. voc. vsu confer
Sallier et *Oudendorp.* ad *Thom. Magistr.* p. 646.

- 85 Ἀφίσαμα. Ἀκέρδεια λέλογχεν
Θαμινὰ κακαγόρας. Ἐὶ δὲ δὴ τιν' ἄν-
δρα θνατὸν Ὀλύμπῃ σκοποὶ ἐτίμα-
σαν, ἣν Τάνταλος ἔστος. ἀλλὰ γὰρ κατα-
πέψαμ μέγαν ὄλβον οὐκ ἐδυ-
νάσθη. κόρω δέ' ἔλεν
- 90 Ἄταν ὑπεροπλω-
τάτων· πατὴρ ὑπερκρέμα-
σε καρτερόν αὐτῷ λίθον·
Τὸν αἰεὶ μενοινῶν κεφαλᾶς βαλεῖν,
Ἐυφρο-

v. 84. Ἀκέρδεια, v. indic. et voc. λέλογχε: et λέλογ-
χε sine v. ἐφελκ. Steph.

v. 86. ὄλ. σκοποὶ speculatores, f. custodes coeli h. e.
coelites: loquutio, quae etiam in S. S. reperitur.

v. 87. καταπέψαμ. v. vers. 133. indic. et Hom. II. ἄ.
v. 81. vbi Schol. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐν γαστρὶ πλείονι
χρόνῳ κατεχομένων σιτίων διὰ τὴν πέψιν τὴν ἐν αὐτῇ γινομένην.
vide Drakenb. ad Sil. II. II. 327. eundem et Barth. ad
Sil. VII. 403. XIV. 103. I. Frid. Gron. diatr. Stat. cap.
14. pag. 79. sq. De ὄλβος et ὕλβιος v. interpretes ad
Thom. Mag. pag. 646.

v. 88. κόρω saturitate, et bene interpretatur Schol.
τῇ ὕβρει καὶ τῇ ἀλαζονίᾳ, Uebermuth, continuat metapho-
ram, quum ante dixisset καταπέψαμ.

v. 90. et 91. recepi faciliorem lectionem, quam cel.
Heyne in Additament. proposuit pro vulgata ὑπεροπλον,
Τάν οἱ etc. adde eundem ad Apollodori bibl. p. 143.

v. 93. τὸν (dor. pro ὃν) μενοινῶν, (a μενοινάω impetu
animi incitatus cupio, Schol. κατὰ τὴν ψυχὴν ἔχων. al. ἐπι-
θυμῶν,) κεφαλᾶς βαλεῖν. al. Schol. explicat, cupiebat
omnibus viribus a capite suo amoliγὶ ἀπώσασθαι, sed hoc
non significat: et melius est ante κεφ. supplere νιν αὐτὸν
κατὰ, aut potius scribere κεφαλάν β. Sens. Tantalum
semper expectasse lapidis lapsum, et metuisse, ne lapis
delapsus caput percuteret et occideret. v. Heyne in Addit.

Ἐυφροσύνας ἀλάτῃ.

εὐφροῇ γ. κώλων ιζ'.

Ἔχει δ' ἀπάλαμον βίον

95

Τῆτον, ἐμπεδόμοχθον

Μετὰ τριῶν τέταρτον

Πόνον· Ἀθανάτων ὅτι κλέψας

Ἀλίκεσσι συμπόταις

100

Νέκταρ ἀμβροσίαν τε

Δῶκεν, οἷσιν ἄφθιτον

Θέσσαν· εἰ δὲ θεὸν

Ἀνὴρ τις ἔλπεταί τι λασέ-

μεν ἔρδων, ἀμαρτάνει.

105

Τένεκα προῆκαν υἱὸν

Ἀθάνατοί οἱ πάλιν

Μετὰ τὸ ταχύποτμον·

Αὐθις ἀνέρων ἔθνος.

Πρὸς εὐάνθεμον δ' ὅτε Φυάν

P 4

Λάχ-

v. 95. ἀπάλαμον infelicem, auxilio carentem. Schol. δεινόν· πρὸς ὃν ἐκ ἑστὶ παραμυθήσασθαι. περὶ δ' εἰς δύναται αὐτῷ κατὰ χεῖρα ἐπαγαγεῖν βοήθειαν.

v. 96. ἐμπεδοα. constanter aerumnosum, h. e. continuum: μετὰ τρ. τέταρτ. quartum post tertium, h. e. sine vlla intermissione: ita facilius interpretatur cl. Heyne. Scholiast. alique ex mythologia explicationis subsidia petunt, arbitantes, poetam respexisse ad tres punitionis socios.

v. 102. θέσσαν dor. pro ἔθεσαν. vide ad Mimn. I. 7.

v. 103. 104. λασέμεν (sic e codd. Schmidius sed ante eum Steph. et rel. λαθέμεν, dor. pro λαθεῖν,) ἔρδων clam facere. v. ad Pythag. 59.

v. 109. conf. Klotz ad Tyrtaeum p. 24. 25.

- 110 Λάχναί νιν μέλαν γένειον ἔρρεον,
 Ἐτοῖμον ἀνεφρόντισεν γάμον
 ἀντισροφῇ γ'. κώλων ιζ'.
 Πισάτα παρὰ πατρὸς ἔν-
 δοξον Ἴπποδάμειαν
 Σχεθέμεν. Ἄγχι δ' ἐλθὼν
 115 Πολιάς ἀλὸς οἶος ἐν ὄρφνῃ,
 Ἄπυεν βαρύκτυπον
 Εὐτρίαιναν. ὃ δ' αὐτῶ
 Πάρ' ποσὶ σχεδὸν Φάνη.
 Τῷ μὲν εἶπε· Φίλι-
 120 α δῶρα Κυπρίαις, ἄγ', εἴ τι,
 Ποσειδαον, ἐς χάριν
 Τέλλεται, πέδασον ἔγχος
 Οἰνομάς χάλκεον·
 Ἐμὲ δ' ἐπὶ ταχυτά-

των

v. 110. Virgil. VIII. Aen. 160. Tum mihi prima ge-
 nas vestibat flore iuuenta.

v. 111. Paratae erant nuptiae, vel quod suo ipsius pe-
 riculo parare potuit voluitque, aut ipsi a fato, aut cui-
 libet, qui de Hippodamia, Oenomai, regis Pisae, filia
 cum Oenomaio quadrigis certare ausus fuerit, nec cele-
 ritatem et crudelitatem regis metuerit, paratae fuerunt.
 conf. Hygin. fab. 83.

v. 116. Ἄπυεν, inclamabat Schol. ἐφώνει, προσεκαλεῖ-
 το, τετέστιν, ἤνυξτο τῷ Ποσειδῶνι ὁ Πέλοψ. Neptunum
 autem vocat βαρύκτυπον grauiſtrepum, ἀπὸ τῆς κτύπης τῆς
 θαλάσσης.

v. 117. melius ὃ δ' αὐτῶ etc.

v. 119. sqq. construe εἰ (τὰ) Φίλια δ. κ. (κατὰ) τι
 τέλλεται (h. e. γίνεται) ἐς χάριν, (h. e. χαρίεντα). δῶρα
 κυπρ. h. e. fructus venereus.

των πόρευσον ἀρμάτων

125

Ἐς Ἄλιν, κράτει δὲ πέλασον,

Ἐπεὶ τρεῖς γε καὶ δέκ' ἀνδρας ὀλέσας

Ἐρῶντας, ἀναβάλλεται γάμον,

ἐπωδὸς γ'. κώλων ιγ'.

Θυγατρός. Ὁ μέγας δὲ κίνδυ-

νος ἀναλκιν ὁ Φῶ-

130

τα λαμβάνει. Θανεῖν δ' οἷσιν ἀνάγκη,

Τί κέ τις ἀνώνυμον γῆρας ἐν σκότῳ

Καθήμενος ἔψοι μάταν, ἀπάντων

Καλῶν ἄμμορος; ἀλλ' ἐμοὶ μὲν ἔτοσι

Ἄθλος γ' ὑποκείσεται· τὸ δὲ

135

Πρᾶξιν φίλαν δίδοι.

Ὡς ἐννεπεν· ὁ δ' ἄ-

κράντοισ ἐφάψατ' ὦν ἔπεσ-

σι. Τὸν μὲν ἀγάλλων Θεὸς,

Ἐδωκεν δίφρον χρύσειον, ἐν πτεροῖ-

140

σίν τ' ἀκάμαντας ἵππους.

P 5

εὐροφή

v. 127. ὀλέσας dor. alii rectius. Heyne V. Cl. iam laudavit Gregor. de dialect. pag. 94. ed. Koen.

v. 133. ἔψοι. vide ad vers. 87. Schol. ἔψοι, ἀντὶ τῆς ἔψοιτο. ἔ γὰρ ἔψοι τίς τὸ γῆρας, ἀλλ' ἔψεται ὑπ' αὐτῆς.

v. 134. καλῶν v. ad Pythag. 37.

v. 138. ἐφάψατ' ab ἄπτω, vnde ἐφάπτω, iniungo: ἐφάψατο est igitur peruenit. Sens. voti compos factus est, et Neptunus adnuit eius precibus.

v. 139. ἀγάλλων. ornans, Schol. κοσμῶν καὶ αὐξων. v. Hemsterhus. ad Thom. Mag. h. v. et Ruhnken ad Timacii lexic. Platon. p. 4. sq.

v. 141. ἐν πτεροῖσι cum alis, Pelopis autem equi erant alati. v. Gedicke ἀκαμ. v. ad Homer. II. in Sol. v. 7.

σροφή δ' κώλων ιζ'.
 Ἐλεν δ' Οἰνομᾶς βίαν,
 Παρθένον τε σύνευνον.
 Τέκε δὲ λαγέτας ἔξ
 145 Ἀρεταῖσι μεμαλότας νῆς.
 Νῦν δ' ἐν αἵμακουρίαις
 Ἀγλααῖσι μέμικται,
 Ἀλφεὺς πόρῳ κλιθεῖς,
 Τύμβον ἀμφίπολον

Ἐχων

v. 142. ἔλεν. vide ad *Pythag.* 25. *Superavit*, vicit
Oenomaum, (*Oenomai robur*, vt *Herculis labor*, apud
Horat. periphrasis, apud *Poetas* haud infrequens, esse
 potest: neque tamen arbitror, βίαν otiosum esse; sed ad
 robur *Oenomai*, quo equorum celeritate vsus superio-
 res certantes consequutus hasta transfixit valida, referri
 deberi,) et accepit, virginem coniugem. Fraude autem
Myrtili, qui auriga fuit *Oenomai*, ipse amauit *Hippo-*
damiam, et a *Pelope* muneribus et promissione corru-
 ptus est, victus est *Oenomaus*. vide *Schmid.* ad h. l. et
Hygin. fab. 83

v. 144. Τίπτειν, proprie de feminis; hoc vero loco
 de *Pelope* dicitur. α τέκε *Stephan.* *Cratand.* al.

v. 145. ἀρ. μεμ. virtutum alumnos. v. *Heyne* in ad-
 ditam.

v. 146. αἵμακουρίαις, iustis, inferiis. Secundum *Schol.*
 est vox *Boeotica*: *Boeotes* enim αἵμακουρίαις vocant τὰ
 τῶν νεκρῶν ἐναγίσματα; idem bene obseruat vv. 146-150.
 periphrasin esse poeticam, pro: mortuus est. Alii deri-
 uant ab αἷμα et κόρος satietas, alii a νέος adolescens, vt
 obseruat *Schmidius*; solebant enim quotannis ephēbi ad
Pelopi sepulcrum flagellis caedi, et *Pelopi* tamquam li-
 bationem suam profundere sanguinem. *Gedicke* malit deri-
 uare ab πορᾶ, quod captiuorum sanguinem et detonsos capil-
 los suos iniicerent in rogam. adde *Damm* nouum lexicon
 graec. etc. pag. 1214. sq. mox ante πόρῳ supple παρᾶ.

v. 149. Τύμβον, tumulum. Nonnulli autem, vt

Ἐχων πολυξενωτάτῳ πα-
 ρὰ βαμῶ. Τὸ δὲ κλέος
 Τηλόθεν δέδορκε, τᾶν Ο-
 λυμπιάδων ἐν δρόμοις,
 Πέλοπος, ἵνα ταχυ-
 τὰς ποδῶν ἐρίζεται,
 Ἀκμαί τ' ἰσχύος θρασύπονοι,
 Ὁ νικῶν δὲ, λοιπὸν ἀμφὶ βίοτον
 Ἐχει μελιτόεσσαν εὐδίαν,
 ἀντιστροφὴ δ' κάλων ἰσ'.
 Ἀέθλων γ' ἔνεκεν. Τὸ δ' α-

150

155

εἰ

Schol. notat, volunt non sepulcrum, sed fanum Pelopis intelligi, cui ex institutione Herculis pronepotis, ante Iouem sacra facere Elei sunt soliti. v. Pausan. V. 13. De πόρῳ et κλειθεῖς vide indicem. μέμικται est h. l. ἐν συγχάνει.

ἀμφίπολον undique ambitum, vel quia circuiiri posset, undique liberum; vel quia cursores ad tumulum Pelopis currebant; vel etiam propter frequentiam hominum in Olympiis congregatorum, siue certatorum siue spectatorum; (vide Schol. et Schmid.) vnde aram vocat πολυξενωτάτην valde hospitalem, (vt Horatii voc. hospitalis vtar,) hoc est, quae a multis hominibus frequentatur.

v. 152. δέδορκε, pertinet ad medio-passiua, vt Küster de verbis mediis pag. 156. dicit, (cf. eundem libr. pag. 256.) et hoc loco significat passiue in praesenti βλέπεται, conspicitur, lucet igitur e longinquo. aliter legunt et interpungunt schol. sed v. Heyne in Additam.

v. 153. ἐν δρόμοις, inter certamina Olympica, quippe quae in vicinis locis habebantur. cursus certamen primum fuit. ἀκμαί repete ἐρίζοντας, et Schol. interpretatur: τὸ ἀκμάζον, αἱ ἀκμαί, αἱ ἰσχύες, ἀντὶ τῶ, ἔνθα καὶ δρόμοι, καὶ παλαί, καὶ παγκράτια, καὶ πυγμαί. Τῷτο γὰρ ἐστὶ, τὸ θρασύπονοι ἀκμαί ἰσχύος.

v. 158. μελιτόεσσαν εὐδίαν mellitam serenitatem, h. e.

- 160 εἰ παράμερον ἐσλόν,
 Ὕπατον ἔρχεται παν-
 τὶ βροτῶ. Ἐμὲ δὲ σεφανῶσαι
 Κεῖνον ἱππικῶ νόμῳ
 Ἀιοληΐδῃ μολπᾷ
 165 Χρή. Πέποιθα δὲ ξένον
 Μὴ τιν' ἀμφότερα

Κα.

reliquum vitae est iucundissimum, aut ἀντὶ τῆς ἡδεΐαν αἰὲς παύσιν: al. Schol. ἐν εὐδίας διαίγει, ἡδόμενος ταῖς νύκταις. Sic εὐδίας, serenitatem substantivae quoque explicat Heyne Pyth. V. 12. et sic est ap. Anacreont. XV. 11. ὥς οὖν ἐν εὐδίας ἐστὶ, vbi Fischer accipit de valetudine, quod ibi opponitur νόσῳ, Apum vero et mellis comparatio frequens est apud scriptores utriusque linguae. vide infra epigram.

v. 160. 161. παράμερον (dor. pro παρήμερον) quotidianum ἐσλόν (dor. pro ἐσθλόν) bonum. Illud bonum, quia per reliquum vitae, singulis diebus iucundissime vivit victor, ob honorem et dignitatem victoriae, perpetuum, summum (Ὕπατον) bonum est mortalibus, et ille dies, quo coronatur victor, est honorificentissimus. Critici autem veteres vario modo interpretati sunt hos versus, ἔρχεται, vt venit Latinorum, pro est, haud infrequens est.

v. 162. sq. ἐμὲ — κεῖνον — χρή] κεῖνος est Hiero, ad cuius laudes redit poeta. ἱππικῶ νόμῳ. cantu in equitem victorem, aut e lege certaminis, quatenus victor cantum meretur: malim tamen prius.

164. Ἀιοληΐδῃ μολπᾷ aeolico cantu, h. e. modo aeolio musico, ad quem lyram adaptarit. conf. vers. 26. veterem enim dialectum aeolicam eandem fuisse, quae antiquitus esset dorica, ex Strabone observat Schmid.

v. 166. 167. Confido, me neminem, eorum saltem (γε), qui nunc sunt, celebrare posse alium, qui et virtute scientiaque, non minus quam potentia plus valeat, quam Hiero. ante ἀμφότερα supple κατὰ, et ad ἔδρην supple μάλλον. Loco καλῶν τε malim καλ. γε scribere cum Heynio V. C. in Additam.

Καλῶν τε ἴδριν ἄλλον, ἢ δύ-
ναμιν κυριώτερον,
Τῶν γε νῦν, κλυταῖσι δαιδα-
λωσέμεν ὕμνων πτυχαῖς.

170

Θεὸς ἐπίτροπος ἐ-
ὼν, τεαῖσι μῆδετα,
Ἐχων τῷτο κῆδος, Ἰέρων,
Μερίμναισιν. Εἰ δὲ μὴ ταχὺ λίποι,

Ἐτι γλυκυτέραν κεν ἔλπομαι
ἐπαδὸς δ' κῶλων ἰγ'.

175

Σὺν ἄρματι θοῶ κλείξειν,

Ἐπὶ

v. 170. πτυχαῖς strophis hymnorum. al. ex Schol. per-
iphrasis hymni esse iudicat, iureque, si poesin lyricam
consideres: alius putat, poetam respicere ad diuisionem
huius carminis in στροφὰς, ἀντιστροφὰς et ἐπαδάς.

v. 174. Tuis prospicit curis, h. e. faciet, vt victo-
riam reportes. μερίμνα enim, vt cura Latinorum, pro
eo, cuius curam habemus, quod cupimus, animoque
versamus, poni solet. Potest tamen, iudice Heynio,
quod μῆδετα cum adu'satiuo iungi solet, ita coniungi,
θεὸς ἐπίτροπος ὢν τεαῖς μερίμναις, μῆδετα (αὐτῶν). Verba
ἡ-λίποι alii referunt ad Pindarum, si deus, aut musa,
aut vita, (varia enim et diuersa est veterum interpreta-
tio,) me cito non destiterit: alii, quibuscum facit Ge-
dicke, atque Heyne, substituendo σὲ ὁ θεός, ad Hiero-
nem: nisi te deus cito destituet; quadrigis vinces, quod
etiam factum est. γλυκυτέραν vnus e Scholiastis, et ma-
lit Heyne.

v. 176. κλείζειν, vel potius dorice, vt Rittershus.
correxerit κλείσειν, pro κλείσειν, a κλείω, celeberr. σὺν ἄρμα-
τι, scil. νικήσαντα, celeri currui vincentem. Heyne malit
iungere; ἑρῶν ὁδὸν λόγων ἐπικ. σὺν ἄρματι per victoriam
quadrigarum nactus materiam carminum. λόγος sunt laudes,
carmina, ἐπικαρ. iter adiuuans, h. e. expedita, facilis.

Ἐπίκροτον εὐρών
 Ὀδὸν λόγων, παρ' εὐδείελον ἑλθὼν
 Κρόνιον. Ἐμοὶ μὲν ὦν Μοῖσα καρτερώ-
 180 τатὸν βέλὸς ἀλκᾷ τρέφει. Ἐπ' ἄλλοι-
 σι δ' ἄλλοι μεγάλοι· τό δ' ἔσχατον κορυ-
 φούται βασιλεῦσι. Μηκέτι
 Πάπταινε πόρσιον.
 Εἴη σέ τε τοῦτον

v. 178. εὐδείελον-κρόνιον scil. λόγον aut ὄρος, h. e. Olympiam: Nam Cronius, mons et promontorium Elidis prope Olympiam. Cronius dicebatur mons, quoniam Saturnus ibi cum Ioue de imperio coeli colluctatus dicitur. Εὐδείελον dicit, vel Soli expositum versus occisum, vel magis poetice, *excelsum*.

v. 179. Μὲν ὦν, (dor. pro ἔν) fiduciam h. l. innuit, atque adiuuat, et τρέφει positum videtur pro futuro, quia rem futuram, tamquam praesentem et certissimam intuetur menteque sagaci et diuinioris praevidet: quae ratio scribendi auctoribus utriusque linguae familiaris est. Verte: *mihi quidem, certe omnino*, (conf. Hoogen. de particul. pag. 684.) *Musa alet*, conf. *Cortium* ad Sall. B. Iug. XIII. 2. LXXXVII. 4. etc. Schrader. ad Musaeum pag. 49. 50. supra ad Callim. H. in Cerer. 82.

v. 180. *Validissimum robore telum nutrit Musa* (μοῖσα, dor. pro μῆσα) valde audacter dictum: h. e. *Musa vim poeticam*, (quam poeta noster cum *telis* comparare solet,) atque ingenium alet mihi et servabit solertissimum.

v. 181. ἔσχατον, *ultimum*, h. l. *supremum*: alii aliis rebus clari sunt et florent: in summa autem felicitate constituti sunt reges. Nimis adulatur!

v. 183. πόρσιον poet. pro πωρότερον *longius*, *ulterius*. Πάπταινε, Schol. περιβλεπε καὶ ζήτει. Hanc felicitatem, regis dignitatem consequutus, noli ulterius spectare.

v. 184. τῷτον] hic locus salebrosus videtur, namque siue τῷτον referas ad χρόνον, siue interpreteris σέ (ὄντα) τῷτον, h. e. τοῦτον, et χρόν. absolute pro *diu* sumas, fa-

Υψὲ χρόνον πατεῖν, ἐμέ 185
 Τε τοσσάδε νικαφόροις
 Ὅμιλεῖν, πρόφαντον σοφίᾳ κατ' Ἑλ-
 λανας ἔόντα παντᾶ.

ΣΑΠΦΟΥΣ ΑΙΣΜΑ

Ἔις Ἀφροδίτην.

SAPPHVS ODE

IN VENEREM *)

cile offendes. an scriptum fuit? τέττ' Ὑψ, tu autem reliquum vitae hac, quam consequutus es, altitudine, summa dignitate et felicitate, fruaris. — Τοσσάδε iunge eum ὁμιλεῖν, eo usque, ad illud usque tempus, h. e. aequae diu.

v. 186. σοφίᾳ (Steph. al σοφίαν) sapientia, h. e. arte atque ingenio poetico. παντᾶ, dorice pro πάντα, vti etiam quidam libri habent. vide Koen. ad Gregor. Corinth. pag. 95. Schmidius comparat illud Horat. I. 1. fin. Quod si me lyricis vatibus inseris, sublimi feriam sidera vertice.

*) De aetate Sapphus dissentiunt scriptores tam veteres quam recentiores. Eam tamen circa Olympiad. 42. floruisse, consentiunt. Vixisse illam sub Alyatte, rege Lydiorum et Croesi patre, testatur Athenaeus; Olympiade 44. Eusebius; Olympiade 42. Suidas. vide Io. Christiani Wolfii vitam Sapphus Lesbiae, pag. III. et IV. cui probabile admodum videtur, eam natam fuisse Olymp. 36. vel 37. alii aliter. de qua re et de poetria ipsa satis disputatum est in Fabricii B. Gr. vol. II. pag. 137. sqq. Patria Sapphus fuit Mitylene, seu Mytilene, hodie Metelin. vulgo dicta, vrbs clarissimae insulae nobilis et amoenae Lesbi, ab Aeolibus habitatae, et insulae Asiae ad occidentalem oram adnumeratae. Forma eius, facies et statura ita describuntur ab antiquis, vt ne inter